Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Problemy multikulturowe we współczesnym świecie (Ćw. audytoryjne), PG_00203953		
Kierunek studiów	Dyplomacja (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rada Uczelni		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Konrad Ćwikliński	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Adres kursu na platformie eNauczanie: https://ww.ug.edu.pl

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	15	2.0	33.0	50

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom kluczowych wyzwań związanych z funkcjonowaniem społeczeństw wielokulturowych. Zajęcia koncentrują się na analizie relacji między ludnością rodzimą (autochtoniczną) a napływową (allochtoniczną), ze szczególnym uwzględnieniem różnic kulturowych, religijnych i etnicznych.

Przedmiot omawia polityki migracyjne i integracyjne w różnych typach państw zarówno etnicznie homogenicznych (np. Polska), jak i zbudowanych na imigracji (np. USA, Australia). Analizowane są również skutki braku asymilacji oraz działania sprzyjające integracji, w tym znaczenie jasnego i zrozumiałego prawa.Istotnym celem jest rozwijanie kompetencji interkulturowych oraz umiejętności rozumienia i interpretacji zjawisk kulturowych w pracy dyplomatycznej i międzynarodowej.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[DYPL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o historycznych, społecznych, kulturowych i ekonomicznych uwarunkowaniach życia politycznego, które kształtują funkcjonowanie instytucji i struktur w dyplomacji.		
	[DYPL3_W04] Ma zaawansowaną wiedzę o roli człowieka jako podmiotu kształtującego i konstruującego struktury społeczne oraz instytucje działające w polityce i dyplomacji.		
	[DYPL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę o więziach społecznych, politycznych i kulturowych między ludźmi, grupami i instytucjami funkcjonującymi w polityce oraz dyplomacji.		
	[DYPL3_U03] Potrafi analizować i opisywać genezę oraz przebieg zjawisk i procesów społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych i etycznych w kontekście dyplomacji.		
	[DYPL3_U01] Potrafi interpretować i wyjaśniać zachowania jednostek i grup społecznych w życiu społecznym i politycznym w kontekście dyplomacji.		
	[DYPL3_K07] Jest gotowa do samodzielnego i krytycznego rozwijania swojej wiedzy i umiejętności.		
	[DYPL3_K06] Uznaje konieczność zachowywania właściwej postawy etycznej w pracy zawodowej i w działalności publicznej.		

Treści przedmiotu	Wprowadzenie do problematyki wielokulturowości i pojęć towarzyszących 1. definicje: wielokulturowość, interkulturalizm, transkulturalizm pojęcia autochton (rdzenny mieszkaniec) i allochton (przybysz) źródła napięć kulturowych wynikających z nierównych pozycji społecznych i historii osadnictwa 2. Tożsamość kulturowa i etniczna pojęcie Innego, mechanizmy wykluczenia i stereotypizacji przypadek Polski i Ukrainy wpływ religii dominującej (katolicyzm w Polsce, prawosławie na Ukrainie) na konstrukcję tożsamości narodowej 3. Modele polityk wielokulturowości i integracji analiza porównawcza: Niemcy, Francja, Norwegia, Wielka Brytania, USA państwa otwarte vs. defensywne kulturowo, rola państwa w moderowaniu różnorodności 4. Państwa narodowe i etnicznie homogeniczne: specyfika i wyzwania Polska, Norwegia, Węgry silna tożsamość narodowa, opór wobec migracji, społeczna niechęć do Innych 5. Rola religii w społeczeństwach wielokulturowych i narodowych katolicyzm (Polska), prawosławie (Rosja, Ukraina), islam (imigranci w UE i USA) jako czynniki kulturowe i polityczne 6. Migracje międzynarodowe: przyczyny, skutki i bariery integracji współczesne fale migracji (Bliski Wschód Europa, Ameryka Łacińska USA, Ukraina Polska) brak asymilacji z lokalną społecznością jako problem społeczno-polityczny 7. Polityki imigracyjne i integracyjne w Polsce i UE Polska wobec uchodźców z Ukrainy i Białorusi; modele integracyjne Norwegii, Wielkiej Brytanii i USA 8. Mniejszości narodowe i religijne: Ukraina, Rosja, Polska, Izrael, USA status prawny, język, religia: prawosławni, grekokatolicy, muzułmanie, Żydzi, Afroamerykanie, Latynosi 9. Wielokulturowość i konflikty: Donbas, Kaukaz, IzraelPalestyna, USA (zamieszki rasowe) geneza i dynamika konfliktów etnicznych i religijnych religijne, rasowe i językowe podziały jako źródło przemocy 10. Bezpieczeństwo narodowe a różnorodność kulturowa marginalizacja, radykalizacja, ekstremizm przypadki Francji, Niemiec, Rosji i USA wpływ religijnego fundamentalizmu na bezpieczeństwo wewnętrzne 11. Zagrożenia wynikające z braku asymilacji i instrumentalizacji migracji gettoizacja, odrębność kulturowa, izolacja migrantów strefy no-go, wspólnoty równoległe (Francja, Niemcy, Szwecja, USA) kontrowersje wokół wykorzystywania systemów socjalnych 12. Rola organizacji międzynarodowych w zarządzaniu różnorodnością ONZ, Rada Europy, UNESCO, OBWE, Unia Europejska dokumenty, mechanizmy, krytyka 13. Rynek pracy i edukacja w kontekście migracji Polska i Niemcy jako przykłady integracji uchodźców brak asymilacji z lokalną społecznością konsekwencje edukacyjne, językowe, zawodowe przykłady szkół dwujęzycznych, programów wyrównawczych 14. Systemy prawne a integracja kulturowa w państwach migracyjnych (USA, Australia, Nowa Zelandia) model państw zbudowanych na migracji: większość społeczeństwa jako allochtoni common law prawo jasne, jednolite, zrozumiałe ułatwienie integracji prawnej i społecznej działania wspierające integrację kulturową: testy obywatelskie, edukacja obywatelska, centra integracyjne 15. Dyplomacja kulturalna i dialog międzykulturowy soft power, kompetencje międzykulturowe w dyplomacji, przykłady sukcesów i porażek znaczenie religii, tożsamości, prawa i edukacji w relacjach dyplomatycznych

Wymagania wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne i dodatkowe Do efektywnego uczestnictwa w zajęciach z przedmiotu Problemy multikulturowe we współczesnym świecie student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych i politycznych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z migracjami, tożsamością narodową i kulturową, konfliktami etnicznymi oraz funkcjonowaniem społeczeństw zróżnicowanych kulturowo i religijnie. Wskazana jest orientacja w podstawowych pojęciach takich jak: migracja, uchodźstwo, integracja, asymilacja, społeczeństwo wielokulturowe, tożsamość kulturowa, stygmatyzacja, autochton i allochton, a także znajomość głównych religii świata i ich wpływu na życie społeczne i polityczne. Przydatne może być wcześniejsze zaliczenie przedmiotów takich jak: Wstęp do nauk politycznych, Stosunki międzynarodowe, Podstawy socjologii lub Socjologia kultury, Wprowadzenie do problematyki migracyjnej (jeśli występuje w programie studiów). Wymagana jest także umiejętność samodzielnej analizy tekstów źródłowych, pracy z przykładami empirycznymi oraz gotowość do dyskusji na tematy wrażliwe społecznie, takie jak uprzedzenia, konflikty kulturowe czy religijna odmienność.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Lektury obowiązkowe	50.0%	25.0%
Prezentacja tematyczna	50.0%	25.0%
Aktywność	50.0%	50.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Lektury podstawowe (najważniejsze):

1. The Age of Migration (6th ed.), Hein de Haas, Stephen Castles, Mark J. Miller 2020
2. World Migration Report 2024, International Organization for Migration (IOM) 2024
3. Indicators of Immigrant Integration 2023: Settling In, OECD / European Commission 2023
4. Superdiversity: Migration and Social Complexity, Steven Vertovec 2022
5. Wielokulturowość w ujęciu interdyscyplinarnym, Anna Kwiatkowska 2019
6. Essays on Secularism and Multiculturalism, Tariq Modood 2019
7. Strangers No More, Richard Alba, Nancy Foner 2015
8. Multiculturalism and Interculturalism: Debating the Dividing Lines, Nasar Meer, Tariq Modood, Ricard Zapata-Barrero (eds.) 2016
9. Cultural Security: Theory Selected Aspects Case Studies, Wiśniewski R., Szyszlak E., Zenderowski R. (red.) 2023
10. Global Trends: Forced Displacement in 2022, UNHCR 2023

	Uzupełniająca lista lektur	Lektury uzupełniające / raporty i modele polityk: 1. Model Framework for an Intercultural Integration Strategy, Council of Europe (CDADI) 2021 2. Working Together for Local Integration of Migrants and Refugees, OECD 2018 3. Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration, United Nations 2018 4. Together in the EU, FRA (EU Agency for Fundamental Rights) 2017 5. Moving for Prosperity: Global Migration and Labor Markets, World Bank 2018 Lektury teoretyczne / kontekstualne: 1. Polityka wielokulturowości a migracje, Bieńkowska M., Sadowski A. (red.) 2012 2. Strangers at Our Door, Zygmunt Bauman 2016 3. The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order, Samuel P. Huntington 1996
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykładowe zagadnienia / pytania / zadania: 1. Omów różnice między pojęciami: multikulturalizm, interkulturalizm i transkulturalizm. 2. Na czym polega problem braku asymilacji migrantów w krajach o rozbudowanym systemie socjalnym (np. Niemcy, Szwecja)? 3. Porównaj politykę integracyjną Norwegii i Francji które mechanizmy sprzyjają integracji, a które ją utrudniają? 4. Wyjaśnij znaczenie pojęć autochton i allochton w kontekście konfliktów kulturowych. 5. Jak religia dominująca (np. katolicyzm, prawosławie, islam) wpływa na konstrukcję tożsamości narodowej w wybranych państwach? 6. Przeanalizuj przypadek Donbasu lub IzraelaPalestyny jako przykład konfliktu etniczno-religijnego. 7. Wymień i omów działania instytucji międzynarodowych wspierających integrację migrantów (np. Rada Europy, UE, UNHCR). 8. Czy państwa narodowe etnicznie homogeniczne (np. Polska) są bardziej odporne na wielokulturowość? Uzasadnij. 9. Zaproponuj model działań integracyjnych dla migrantów w państwach o tradycji common law (np. USA, Australia). 10. Jakie zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego mogą wynikać z braku spójnej polityki migracyjnej?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.